

Til: Rådgivende utvalg**Fra:** NIM**Tid:** 26.11.2025, kl. 10-12**Dato:** 10.12.2025**Type:** RU-møte 4/2025**Emne:** Referat

Referat fra møte i NIMs rådgivende utvalg 26. november 2025

Deltakere fysisk: Barneombudet, Amnesty International Norge, Dommerforretningens menneskerettighetsutvalg, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO), Jussbuss, Kirkens bymisjon, Norsk organisasjon for Asylsøkere (NOAS), Wenche Malmedal, Vibeke Moe

Deltakere digitalt: Legeforeningens menneskerettighetsutvalg, Sivilombudet, Vibeke Blaker Strand

Fra NIM: direktør Kai Spurkland, administrasjonssjef Birgitte Bøgh-Olsen, avdelingsleder Kristin Høgdahl og praktikant Alexandra Zwick-Røthe (referent).

Forfall: Likestillings- og diskrimineringsombud (LDO), Dana Manouchehri, Eirik Larsen.

1. Velkommen og orienteringer

Direktør Kai Spurkland ønsket velkommen og orienterte om pågående arbeid med årsmeldingen og strategien. Aktørene presenterte seg selv og sin organisasjon.

2. Ny strategi for NIM – innspill på utforming og fokusområder

Spurkland reiste spørsmål til Rådgivende Utvalg om hvilke fokusområder NIM bør ha og hvordan NIM bør arbeide med disse fokusområdene.

RU nevnte særlig at NIM bør arbeide bredt og tverrfaglig, samtidig som NIM bør ha reaktiv kapasitet til å ta stilling til dagsaktuelle temaer. Det ble lagt vekt på at NIM bør ha en aktiv, utadrettet rolle hvor formidlingsarbeid er viktig. Temaer som ble løftet frem i diskusjonen varsårbare grupper, menneskerettigheter i kommunene, behov for samspill mellom juridiske og ikke-juridiske aktører, fri rettshjelp, behov for økt nasjonalt menneskerettighetsfokus, digitalisering og utenforskap, urfolks rettigheter, rettstatens motstandskraft mot autoritære krefter og operasjonalisering av menneskerettighetene.

3. Temaer som bringes til bordet

RUs medlemmer fikk anledning til å fremme egne fokusområder til utvalget.

3.1 Manglende oppfølging av tilsynsrådenes funn

Utvalget diskuterte bekymringer knyttet til myndighetenes oppfølging av funn fra ulike tilsynsråd. Det ble reist spørsmål om hvilken effekt ulike tilsynsråd reelt sett har når de påpeker potensielle menneskerettighetsbrudd i praksis.

Justisdepartementets håndtering av tilsynsrådets tilbakemeldinger fra Trandum ble løftet frem som et eksempel av NOAS. Informasjon om etterlevelse av anbefalinger fra andre tilsynsråd ble etterspurt.

3.2 Erfaringer fra inkorporering av konvensjoner

Utvalget diskuterte kommende lovforslag om inkorporering av CRPD (FN-konvensjonen for beskyttelse av rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne) i menneskerettsloven. Det ble diskutert hvordan man, ved en inkorporering av konvensjonen, kan sikre effektiv håndhevelse av rettighetene som konvensjonen gir. Det ble vist til erfaringer knyttet til tidligere inkorporering av FN-konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, FNs barnekonvensjon og FNs kvinnekonvensjon.

3.3 Oppreisning for etnisk diskriminering med mer

Oslo Tingretts nylig avsagte dom om etnisk diskriminering ble diskutert. Viktigheten av årvåkenhet og motreaksjoner ved etnisk diskriminering fra statens side ble understreket. Mulig lovfesting av retten til å kreve erstatning fra staten ved menneskerettighetsbrudd ble diskutert.

Mulige temaer foreslått til senere utvalgsmøter, inkluderte avskaffelse/revidering av etikkrådet, rettsstatskommisjon og rettigheter for sykehjemsbeboere.

4. Hva skjer fremover?

Kirkens Bymisjon opplyste at rapport fra Forskningsstifelsen [FAFO om arbeidsinnvandrere og forslag om å avskaffe d-nummerordningen](#) er publisert. Videre vil By- og regionforskningsinstituttet [NIBR ved OsloMet gjennomføre sin åttende datainnsamling for kartlegging av bostedsløshet i Norge](#) 24.-30. november 2025. Funnene publiseres i juni 2026.

Neste utvalgsmøte: **18. mars 2026**